

دوو بۆچونی جیاواز له دابهش کردنی عێراقدا

موفهق روبه‌یعی راویژکاری ئاسایشی نه‌ته‌وه‌یی پێی وایه که جوگرافیای سیاسی عێراق ریگه به دروست بوونی پینچ هه‌ریمی فیدرال ده‌دات و کورده کورسی په‌رسته‌کانیش ئه‌وه‌یان قبۆله.

سه‌رار پشده‌ریش وه‌ک ده‌نگیکی نه‌ته‌وه‌یی راسته‌قینه، پێی وایه که ده‌بی جوگرافیای سیاسی عێراق به‌و شیوه‌یه‌ی سه‌ره‌وه دابه‌ش بکری و ناوی عێراق له‌سه‌ر نه‌خشه ره‌ش بکریته‌وه‌و ئه‌وه‌به‌ش‌ه‌ی کوردستان ببیته ده‌وله‌تیکی سه‌ربه‌خۆ.

هه‌ر له‌ ساڵی 1991 وه‌ که‌م که‌س هه‌یه که گویی له‌ هاتوو هاواری ئیمه‌ نه‌بوی بۆ داوای دابه‌ش کردنی عێراق، وا ورده ورده پرۆژه‌که سه‌ره‌له‌ده‌داته‌وه، به‌لام هه‌ندئ لایه‌نی کوردی و عه‌ره‌بی هه‌ولێ تیکدانی پرۆژه راسته‌قینه‌که‌یان داوه‌و به‌ولاو ئه‌ولایان دا‌بردووه.

دوای خویندنه‌وه‌ی سه‌دان کتیب و به‌سه‌ر بردنی ته‌مه‌نی‌ک له‌ ناسینی داگیرکه‌ران، بۆمان ده‌رکه‌وتوه که هه‌یچ داگیرکه‌ریک ئاماده نیه ده‌ست له‌ بستیک له‌ خاکه داگیرکراوه‌کان هه‌لگریت، هه‌ندئ کوردی هه‌له‌په‌رستیش هه‌ن بۆ به‌ده‌ست هه‌ینانی ده‌سه‌لات و کورسی و داها، ده‌ست له‌ خاکه داگیرکراوه‌کان هه‌له‌ده‌گرن و سنوری راسته‌قینه‌ی

سه‌دان ساڵ پێش ئیستا ده‌شارنه‌وه‌و وتوو وێژ له‌سه‌ر ئه‌و سنوره‌ی ئیستای نیوان کوردو داگیرکه‌ران ده‌که‌ن.

ئیمه‌ وه‌ک ده‌نگی‌کی نه‌ته‌وه‌یی راسته‌قینه‌ سنوری ئیستای نیوان کورد و داگیرکه‌ران به‌ره‌سمی نانسین کارمان کردوه‌ بۆ به‌ده‌سته‌هێنانه‌وه‌ی تیکرای خاکه‌ داگیرکراوه‌کان، ده‌یان پرۆژه‌ی جو‌راو جو‌رمان دروست کردوه‌ بۆ به‌ده‌سته‌هێنانی پشتیوانی نیو نه‌ته‌وه‌یی و ئاشکرا کردنی سنوری راسته‌قینه‌، یه‌کی‌ک له‌ پرۆژه‌کانمان پرۆژه‌ی ویلایه‌تی موسله‌ که‌ سنوری کوردستان ده‌باته‌وه‌ ئه‌ودیه‌و تکریت و به‌عقوبه‌، جگه‌ له‌وه‌ش داوای به‌شیک له‌ به‌غداشمان کردوه‌، له‌کاتی‌کدا که‌ ده‌سه‌لاتدارانی دنیا وه‌ک ئه‌مه‌ریکا و به‌ریتانیا و فه‌ره‌نسه‌ له‌ ژێر ناوی هاوپه‌یمانان، پرۆژه‌که‌ی ئیمه‌یان په‌سند کردو به‌ ده‌یان شیوه‌ی جو‌راو جو‌ر ویستیان عێراق دابه‌ش بکه‌ن له‌سه‌ر ئه‌و نه‌خشه‌یه‌ی که‌ ئیمه‌ پێشکه‌شمان کردبوو، به‌لام داخه‌که‌م هه‌ندی هه‌له‌په‌رستی کورد به‌ به‌رنامه‌ی جو‌راو جو‌ره‌وه‌ بوونه‌ ریگر له‌ پێش ده‌سه‌لاتدارانی دنیا و ئیمه‌دا.

ئهم‌رۆ که‌ هه‌وپه‌یمانان بۆخۆیان له‌ عێراقن و بارودۆخه‌که‌ به‌ ته‌واوی پال به‌ عێراقه‌وه‌ ده‌نی بۆ دابه‌ش بوون و ئیمه‌ش نه‌به‌زیوین و ده‌ستمان له‌ داواکانی پێشو هه‌لنه‌گرتوه‌، عه‌ره‌به‌کانیش که‌ بۆیان ده‌رکه‌وتوه‌ ناتوانن پێش به‌ دابه‌شکردنی عێراق بگرن، پرۆژه‌ی جو‌راو جو‌ر داده‌ریژن بۆ له‌ناو‌بردنی پرۆژه‌کانی ئیمه‌ و کورسی په‌رسته‌کانی کوردیش له‌ژێر ناوی گه‌فتوگۆ و ریک که‌وتن و پاراستنی براهه‌تی کوردو عه‌ره‌ب، پشتگیری له‌ عه‌ره‌به‌کان ده‌که‌ن و تاکو ئهم‌رۆش دژایه‌تی پرۆژه‌کانی هاوپه‌یمانان و ئیمه‌ ده‌که‌ن.

کاتیڤ موفهق روبه‌یعی راویژکاری ئاسایشی نه‌ته‌وه‌یی عێراقی باس له دابه‌ش بوونی عێراق ده‌کات بۆ پینچ به‌شی فیدرالی، ئه‌وه ده‌یه‌وی خاکه داگیرکراوه‌کانی کوردستان به‌ناوی فیدرالیه‌کی سه‌ربه‌خۆوه له‌سه‌ر عه‌ره‌به‌کان تاپۆ بکات.

<http://radionawa.com/ku/news/NewsDetail.aspx?id=16791>

ئیمه پیمان وایه ئه‌و ده‌سه‌لاته‌ی عێراقی ئه‌م‌رۆ به‌ کوردو عه‌ره‌به‌وه هه‌ره‌سی هیناوه‌و که‌وتۆته‌ ناو گۆمی خوی‌ن و گه‌نده‌لیه‌کی ئاشکراوه‌، ئه‌وانه ئیستا توانای پاراستنی ده‌سه‌لاتی خویان و عێراقیان نه‌ماوه له‌ رووی سیاسی و کۆمه‌لایه‌تیه‌وه‌، هه‌ر ئه‌وه‌ش ده‌بیته‌ هۆی ئه‌وه‌ی که‌ نه‌توانن یه‌کبه‌ندی عێراق بپاریزن و عێراق به‌ره‌و دابه‌ش بوون ب‌روات.

سه‌ردار پشده‌ری

له‌نده‌ن 20 - 1 - 2008

<http://www.kurd-oil.net>